

СТЕНОГРАМА
громадських слухань щодо можливості продовження експлуатації
ядерної установки - енергоблока № 1 Хмельницької АЕС

Дата проведення – 02.07.2019

м. Нетішин, Хмельницька обл.

Кількість зареєстрованих учасників – 375 осіб

2 липня в Нетішині відбулися громадські слухання, проведені спільно Держатомрегулюванням України та НАЕК «Енергоатом» щодо питання продовження термінів експлуатації енергоблока №1 Хмельницької АЕС.

Борис Столярчук, директор Департаменту з питань безпеки ядерних установок ДІЯРУ: «Сьогодні Держатомрегулювання проводить громадські слухання стосовно питання продовження терміну експлуатації енергоблока №1. ДІЯРУ від імені держави має прийняти рішення щодо його продовження. Стисло про те, що було зроблено у цьому напрямку спільно ДІЯРУ та енергокомпанією. Ми діємо на підставі заяви НАЕК, яка була надана рік тому щодо внесення змін до діючої ліцензії. Вона стосувалася можливості подальшої понадстрокової експлуатації блока №1. Що на поточний час зроблено?

Зроблено дуже багато, як експлуатуючою організацією, так і нами. Перш за все експлуатуючою організацією підготовлено звіт з періодичної оцінки безпеки, який відповідає не тільки чинному законодавству, а також міжнародним вимогам. В цьому звіті експлуатуюча організація обґрунтовано доводить про можливість подальшої експлуатації блока. В межах програми ліцензування цього блока виконаний великий обсяг робіт, які стосуються як заходів з підвищення безпеки, так і інжинірингових заходів.

ДІЯРУ у травні 2019 року здійснено інспекційне обстеження блока, де ми змогли наглядно побачити прогрес у впровадженні заходів з підвищення безпеки. 6 червня відповідно до діючого законодавства Держатомрегулювання повідомило про початок громадських слухань. На нашому сайті виставлені документи, з якими можна було ознайомитися, а саме: із комплексним аналізом безпеки, актом інспекційного обстеження, проектом рішення Держатомрегулювання щодо можливості подальшої експлуатації, 14 факторів про вплив на навколишнє середовище, тому сьогодні ми виходимо на завершальний етап процедури ліцензування цього енергоблока. Ми готові вислухати людей, які мали можливість ознайомитися з матеріалами, котрі знаходяться на сайті ДІЯРУ. Діюче законодавство вимагає участі громадськості в прийнятті таких відповідальних рішень. Хочу запевнити, що кожне отримане запитання не залишиться без уваги Держатомрегулювання».

Олександр Шавлаков, перший віце-президент НАЕК «Енергоатом»: «Шановні учасники громадських слухань щодо продовження терміну експлуатації блока №1 ХАЕС! Хочу сказати, що продовження терміну експлуатації діючих АЕС є загальносвітовою практикою. Вона підкріплена багаторічним досвідом експлуатації уже на продовжених блоках, низкою документів високого рівня, включаючи документи МАГАТЕ. Трохи статистики: згідно даних МАГАТЕ в світі

зараз експлуатується 491 атомний енергоблок, з цієї загальної кількості 1/5 (приблизно 90 блоків) експлуатується більш, ніж 40 років. І варто зауважити, що експлуатуються надійно, оскільки всі роботи з оцінки стану цих блоків виконані в суворій відповідності відносно документів. Україна не стоїть осторонь цього шляху, ми також взяли на себе зобов'язання, воно закріплене в ряді документів високого рівня, таких як програми дій уряду країни, енергетична стратегія розвитку до 2035 року. В них чітко визначені завдання для Енергоатому, а саме: займатися продовженням термінів експлуатації діючих енергоблоків. І це – в зоні особливої уваги компанії. А результати на сьогоднішній день такі: уже продовжено 9 енергоблоків. Це чотири блоки ЗАЕС, три блоки РАЕС (два – 440, а третій – 1000), перший та другий енергоблоки Южно-Української АЕС. Таким чином, дев'ять успішно працюючих понадстроково блоків – це вклад Енергоатому у забезпечення енергетичної безпеки країни.

Сьогодні ми оцінюємо те, що зроблено по блоку №1. Хочу також проінформувати, що ми продовжуємо аналогічну роботу і плануємо в цьому році завершити її на блоці №3 ЮАЕС. В наступному році зупиняється для продовження терміну експлуатації блок №5 ЗАЕС. Таким чином, ми виходимо на завершення такої великої роботи для наших енергоблоків, які були побудовані в ранній період розвитку атомної енергетики України. У нас ще лишаються три наймолодші блоки: ХАЕС-2, РАЕС-4 і ЗАЕС-6 (він був введений в експлуатацію в 90-х роках).

Хочу зауважити ще на одному факті. Ви знаєте, що в нормативних документах є такі поняття, як цільові показники безпеки, цільові критерії. Так от, один із цільових критеріїв – це частота пошкодження активної зони. В результаті всього виконаного комплексу робіт на ХАЕС цей критерій досяг такого рівня, що він кращий, ніж той показник, який закладений в нормативному документі для блоків, що проектуються з нуля.

Таким чином, нам є чим пишатися, весь колектив ХАЕС заслуговує високої оцінки роботи, адже вперше на своєму майданчику проводить таку роботу. Хочу також наголосити, що всі ці роботи проводились в умовах непростого фінансового стану компанії, однак пріоритетом №1 (навіть при мізерному для нас тарифі) є виконання заходів з підвищення безпеки, надійності та ефективності роботи енергоблоків. І на це виконання відповідні ресурси були акумульовані».

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань

Добрий день всім! Я Сергій Денисенко, голова Громадської ради при Держатомрегулюванні. І сьогодні ми починаємо громадські слухання з питання можливості продовження експлуатації ядерної утсановки енергоблоку №1 Хмельницької АЕС.

Що таке слухання. Сьогодні державний орган збирає думки громадськості щодо можливості такого продовження для ухвалення майбутнього рішення. Слухання не приймають рішення. Кожна думка, яка буде висловлена, буде прийнята, і ДІЯРУ має відповісти на неї відповідним чином, тобто розглянути і аргументовано відповісти.

Пропонується наступний порядок денний. Спершу ми послухаємо основну доповідь – це доповідь замовника проекту рішення. Це буде генеральний директор Хмельницької АЕС Панащенко М. С. Далі також з доповідями мають виступити Нетішинський міський голова Супрунюк О. О. і голова ППО ХАЕС Гук М. В. Після цих виступів буде надано слово кожному із учасників слухань, хто захоче висловити

думку або задати запитання. У нас є два мікрофона в залі, де Ви зможете це зробити. Для таких виступів не більше трьох хвилин. Хотілося б щоб ми уклалися з Вами у дві години. Якщо заперечень немає, я хотів би також запропонувати, якщо у Вас є питання, Ви можете написати їх на папері і передати секретарю, для того щоб ми їх озвучили і присутні фахівці надали якусь відповідь. Дякую!

Отже, запрошую, будь ласка, для доповіді Панащенка М. С.

Доповідь Генерального директора ВП ХАЕС М.С.Панащенка.

Продовження експлуатації енергоблоків АЕС України – це пріоритетний напрямок діяльності Компанії, який передбачений в “Енергетичній стратегії України на період до 2035 року”

Інформація щодо терміну експлуатації енергоблока №1 ВП ХАЕС

ХАЕС	1	1000	В-320	13.12.2018	Роботи виконуються
	2	1000	В-320	07.09.1035	Планується продовження

Відповідно до діючої ліцензії на експлуатацію ядерної установки, проектний термін служби енергоблоку №1 Хмельницької АЕС закінчився в 2018 році (13.12.2018 року).

Передумови продовження терміну експлуатації Технічне рішення «Про безпечну експлуатацію реакторної установки»

Для отримання дозволу на експлуатацію енергоблоку №1 у «зупиненому стані» (на тривалий термін – 257 діб), Експлуатуючою організацією було розроблено та погоджено з Держатомрегулювання України Технічне рішення «Про безпечну експлуатацію реакторної установки енергоблоку №1 ВП ХАЕС після закінчення 29-ї паливної кампанії та з вивантаженням ядерним паливом з реактора».

Основа продовження експлуатації: Перед виведенням блоку на тривалий планово-попереджувальний ремонт, у жовтні 2018 року ДІЯРУ було проведено Інспекційне обстеження щодо можливості експлуатації блоку №1 у «зупиненому стані».

За результатами перевірки комісією був наданий позитивний висновок, складений та погоджений відповідний Акт.

Відповідно до наказу Державної інспекції України від 28.11.2018р №486, постанови Колегії ДІЯРУ від 22.11.2018 №10 внесені зміни до ліцензії щодо експлуатації енергоблоку №1 у зупиненому стані.

У період з 27 по 31 травня 2019 комісія ДІЯРУ здійснила інспекційне обстеження енергоблоку №1 ВП ХАЕС з метою перевірки достовірності обґрунтовуючих матеріалів, що надані разом із заявою про внесення змін до ліцензії серія ЕО №000220 на право провадження діяльності «експлуатація ядерної установки» ВП «Хмельницька АЕС» у зв'язку із забезпеченням довгострокової експлуатації енергоблоку №1 ВП ХАЕС на енергетичних рівнях потужності після досягнення встановленого проектом строку служби (експлуатації).

За результатом обстеження роботи з ПСЕ виконуються за встановленим графіком.

Оцінка технічного стану елементів енергоблоку:

Одним з етапів підтвердження можливості безпечної та ефективної експлуатації енергоблоку №1 ВП ХАЕС у понадпроектний строк є виконання робіт з оцінки технічного стану (ОТС) обладнання, трубопроводів, споруд, будівель та будівельних конструкцій.

Роботи з ОТС завершені, розрахункові обґрунтування та рішення щодо ПСЕ елементів енергоблоку №1 погоджені ДІЯРУ.

Згідно з «Програмою підготовки енергоблоку №1 ВП «Хмельницька АЕС» до експлуатації у понадпроектний строк» передбачені організаційно-технічні заходи щодо забезпечення ПСЕ (кіл.-ть):

- Інжинірингового характеру – 101
- Підвищення безпеки (К(з)ППБ) – 97
- Приписів регулюючих/наглядових органів – 8
- Усунення відступів від вимог норм та правил з ЯРБ – 51

Стан виконання заходів інжинірингового характеру

План-графік реалізації заходів інжинірингового характеру енергоблоку №1 ВП ХАЕС для продовження експлуатації у понадпроектний період, які увійшли у Програму підготовки енергоблоку № 1 ВП «Хмельницька АЕС» (101 пункт). Виконано 99, в стадії виконання 2 (термін не настав) Виконання ще 2 заходів заплановано після отримання Ліцензії на понадпроектну експлуатацію – до 31.10.2019 (згідно Програми продовження терміну експлуатації).

Заходи щодо усунення відступів від вимог норм і правил з ядерної та радіаційної безпеки: Перелік заходів щодо усунення або компенсації відступів від вимог норм, правил і стандартів з ЯРБ та терміни їх виконання встановлені в Програмі підготовки ен.блоку №1 до експлуатації в понадпроектний термін.

Стан виконання:

Всього 51 відступів від вимог НД з ЯРБ, з них:

1. по 20 відступам заходи реалізовані в повному обсязі, відступи усунути;
2. по 31 відступам (з яких 20 усуваються при реалізації заходів КзПБ)

заходи у стадії виконання, із них:

- по 3 відступам заходи фізично реалізовані, тривають роботи з підготовки та погодження з ДІЯРУ відповідних звітів;
- по 15 відступам (з них - 11 відступів усуваються при реалізації заходів КзПБ) заходи у стадії реалізації в ППР-2018;
- по 13 відступам заходи заплановані до реалізації після ППР-2018

Звіт з періодичної переоцінки безпеки енергоблоку №1 ХАЕС.

У Звіті з періодичної переоцінки безпеки (ЗППБ) енергоблоку №1 ХАЕС, який відповідно до законодавства є обов'язковим додатком до Заяви, експлуатуючою організацією обґрунтована можливість безпечної експлуатації енергоблоку в понадпроектний період.

Відповідно до НП 306.2.099-2004 у звіті представлений аналіз безпеки енергоблоку з урахуванням фундаментальних принципів безпеки та факторів безпеки, які відповідно до рекомендацій МАГАТЕ, розділяються на 14 факторів безпеки та комплексний аналіз безпеки.

Висновки з розділу «Комплексний аналіз безпеки» ЗППБ щодо можливості подальшої експлуатації енергоблоку №1 ХАЕС:

За результатами комплексного аналізу безпеки всієї сукупності розглянутих факторів безпеки в складі ЗППБ і їх взаємного впливу, результатів діяльності і запланованих дій під час понадпроектного строку експлуатації енергоблоку №1, зроблені наступні основні висновки:

- при експлуатації енергоблоку №1 в понадпроектний строк забезпечується захист персоналу, населення та навколишнього природного

середовища відповідно до вимог чинних НД. Забезпечується досягнення цілей безпеки відповідно до НП 306.2.141-2008;

- безпека експлуатації енергоблока №1 забезпечується реалізованими і запланованими до реалізації технічними та організаційними заходами, спрямованими на запобігання порушенням нормальної експлуатації, аварійних ситуацій і аварій, а також обмеження їх наслідків;
- виконуються цільові критерії безпеки для діючих енергоблоків згідно з НП 306.2.141-2008. Заплановані ХАЕС технічні та організаційні заходи дозволять забезпечити подальше підвищення рівня безпеки енергоблока №1;
- політика Експлуатуючої організації і ХАЕС спрямована на постійний контроль і аналіз стану безпеки енергоблока №1, в основу політики покладено принцип постійного підвищення безпеки АЕС.

Загальний висновок: З урахуванням комплексу виконаних робіт з підготовки енергоблока до довгострокової експлуатації та запланованих до виконання заходів в період ППР-2018, а також з урахуванням реалізації заходів, передбачених «Програмою управління старенням елементів і конструкцій енергоблоків №1 і №2 ОП ХАЭС» (актуалізованою за результатами виконання робіт з ОТС і ПСЕ), підтверджується можливість безпечної довгострокової експлуатації енергоблока №1 ВП ХАЕС з виконанням наступної періодичної переоцінки безпеки енергоблока №1 ВП ХАЕС до 13.12.2028.

Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних станцій введена в дію постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2011р. №1270.

Згідно з «Оновленим Національним планом дій за результатами «стрес-тестів», визначені додаткові «постфукусімські» заходи з підвищення безпеки енергоблоків ВП ХАЕС

Мета: Доведення рівня безпеки енергоблоків до максимально можливого рівня
Термін: 2011-2023

Виконання заходів КзПБ на енергоблоці №1 і загальностанційних об'єктах відповідно до програми ПСЕ №1.НР.7947.ПМ-17. Всього передбачено до виконання - 97 заходів КзПБ:

Перелік заходів КзПБ, які повинні бути виконані до кінця ППР-2018 на енергоблоці №1 ВП ХАЕС в повному обсязі.

№	ШИФР	Назва заходу
1	11305	Забезпечення підживлення та охолодження басейну витримки в умовах тривалого повного знеструмлення АЕС
2	12203	Обстеження зворотніх клапанів на трубопроводах гострої пари з метою визначення залишкового ресурсу та заміни їх (за необхідності) за результатами обстеження
3	13509	Впровадження системи «промислового» телебачення для пожежо/вибухонебезпечних та необслуговуваних приміщень
4	13511	Забезпечення працездатності споживачів системи технічної води групи «А» у випадку зневоднення бризкальних басейнів
5	14405	Модернізація системи управління машини перевантажувальної
6	15103	Забезпечення аварійного електропостачання в умовах тривалого повного знеструмлення АЕС

7	15201	Заміна вимикачів 6 кВ у каналах СБ та на СВБ, загальностанційних і блокових схемах ВП
8	15204	Модернізація схем РЗА системи живлення власних потреб 6 кВ
9	15205	Модернізація СВБ із заміною електродвигунів 6 та 0,4 кВ
10	15206	Модернізація розподільчих пристроїв 0,4 кВ
11	15207	Модернізація силових і керуючих гермопроходок через контаймент
12	16101	Запобігання ранньому байпасуванню ГО в результаті потрапляння розплавлених мас активної зони з шахти реактора поза гермооб'ємом
13	16201	Впровадження системи контролю концентрації водню в ГО для запроектованих аварій
14	17107	Установка вогнезатримуючих клапанів на повітроводах у протипожежних перегородках вентиляційних центрів, приміщень акумуляторних батарей, кабельних споруд і приміщень, що містять електричне та електронне обладнання, які відокремлюють їх від приміщень
15	13503	Організація нових місць контролю концентрації бору-10 у системах, пов'язаних з 1-м контуром
16	14101	Приладове забезпечення під час та після аварій (ПАМС)
17	14105	Модернізація системи нормальної експлуатації важливої для безпеки реакторного відділення (СНЕ СБ РВ) (контрольно-вимірювальні прилади (КВП), технологічні захисти, блокування та сигналізація (ТЗБтаС), система автоматичного регулювання та дистанційного управління (САРтаДУ), обладнання спец. корпусів класу безпеки 3Н)
18	14404	Модернізація системи управління резервних дизель-генераторів
19	15208	Модернізація схем РЗА із впровадженням реле на мікроелектронній базі
20	15212	Модернізація системи збудження генератора
21	16202	Оснащення енергоблоків ВП АЕС системами дистанційного контролю зусиль в АК СПЗО

Перелік заходів КзПБ, реалізація яких виконується частково (в запланованих обсягах) до кінця ППР-2018 енергоблоку №1 ВП ХАЕС

№	ШИФР	Назва заходу
1	12401	Розроблення та реалізація організаційно-технічних заходів з управління аварією: теча теплоносія з 1-го контуру у 2-й еквівалентним перетином Ду 100 (аналітичне обґрунтування впровадження алгоритму на ХАЕС-1 планується виконати до закінчення ПТЕ) В ППР-18 необхідно виконати 1-й етап
2	14301	Модернізація керуючих систем безпеки із заміною УКТЗ В ППР-18 необхідно виконати роботи на одному КСБ (фактично виконується на 2-х каналах безпеки)
3	14401	Модернізація систем радіаційного контролю (СРК) АЕС
4	14406	Модернізація системи АХК 1, 2. Удосконалення та автоматизація

		водно-хімічного режиму 1-го і 2-го контурів В ППР-18 необхідно виконати монтаж обладнання
5	16205	Впровадження системи примусового скидання тиску з СГО (схема виконання примусового «нефільтрованого» скидання тиску) В ППР-18 необхідно виконати захід в частині «нефільтрованого» скидання тиску
6	17102	Розроблення та реалізація системи протидимного захисту приміщень та евакуаційних коридорів РВ, які не мають обмежень щодо зв'язку з навколишнім середовищем (1-й етап – підпір повітря; 2-й етап – димовидалення) В ППР-18 необхідно виконати 1-й етап – підпір повітря
7	17104	Оснащення установками автоматичного контролю силового маслонаповненого обладнання головної схеми видачі потужності АЕС
8	17105	Модернізація системи автоматичної пожежної сигналізації приміщень РВ, ДВ, ЕЕТУ, МЗ, СК.
9	18102	Впровадження систем сейсмологічного моніторингу майданчиків АЕС (впровадження системи реєстрації та обробки сейсмологічної інформації). В ППР-18 необхідно виконати 1-й етап - (впровадження системи реєстрації та обробки сейсмологічної інформації).

Перелік заходів КзПБ, які заплановані до виконання після ПСЕ

№	ШИФР	Назва заходу
1	13402	Модернізація САОЗ ВТ для забезпечення можливості управління тиском на напорі при роботі насоса системи на 1-й контур
2	13510	Впровадження міцнощільних заглушок у колекторах ПГ під час виконання ремонтних робіт <i>(Загальностанційне)</i>
3	14106	Модернізація системи нормальної експлуатації важливої для безпеки турбінного відділення, контрольно-вимірювальні прилади, система контролю механічних величин турбіни, технологічні захисти, блокування та сигналізація, САРтаДУ
4	14205	Модернізація системи управління приводами СУЗ, у тому числі системи силового живлення
5	14407	Реконструкція системи регулювання турбіни К-1000-60 / 3000
6	14408	Інтеграція АСКРО АЕС в Єдину автоматизовану систему контролю радіаційної обстановки <i>(Загальностанційне)</i>
7	15209	Оснащення силового маслонаповненого обладнання головної схеми видачі потужності АЕС установками пасивної механічної системи запобігання вибуху
8	17106	Оснащення стаціонарними неавтоматичними установками газового пожежогасіння приміщень АЕС, що містять електротехнічне та електронне обладнання
9	17110	Заміна горючого утеплювача покрівлі машинного залу
10	19106	Розроблення сейсмічного ІАБ

Радіаційний контроль навколишнього середовища. Блок-схема радіаційного контролю в навколишньому середовищі. Результати контролю потужності дози гамма-випромінювання засобами АСКРО

Контроль газо-аерозольних викидів в атмосферу і рідких скидів у водойми

Контроль об'ємної активності радіонуклідів в атмосферному повітрі;

Безперервний контроль потужності дози гамма-випромінювання на постах АСКРО;

Контроль активності радіонуклідів в водоростях, донних відкладеннях, риби, мережі тепло- і водопостачання, свердловинах та сільськогосподарській продукції

Контроль потужності дози гамма-випромінювання на місцевості переносними радіометричними приладами

Контроль в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження річної дози гамма-випромінювання

Результати контролю потужності дози гамма-випромінювання засобами АСКРО

Постійний (цілодобовий) контроль потужності дози гамма-випромінювання здійснюється на 15 постах контролю, розташованих на проммайdanчику, в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження, технічними засобами автоматизованої системи контролю радіаційної обстановки (АСКРО).

Результати вимірювань відображаються на сайті ВП ХАЕС (www.xaes.org.ua) в онлайн режимі.

Інформування населення про стан радіаційної обстановки в зоні спостереження ХАЕС

З метою надання громадськості відкритої та достовірної інформації про стан навколишнього природного середовища в районі розташування ХАЕС за допомогою засобів масової інформації та інтернет-ресурсів Хмельницька АЕС здійснює інформування населення через наступні ресурси: <https://perspekt.org.ua>, www.xaes.org.ua, www.facebook.com/khnpp, www.youtube.com/xaectv.

Висновок: реальні показники радіаційного контролю навколишнього середовища в районі розташування ХАЕС значно нижчі встановлених санітарних норм. Результати багаторічного радіаційного моніторингу свідчать, що радіаційний фон на промисловому майданчику, у санітарно-захисній зоні та зоні спостереження ХАЕС знаходиться на рівні природних фонових значень, виміряних до пуску атомної станції, та вказує на відсутність радіаційного впливу ХАЕС на довкілля та, відповідно, на здоров'я населення в зоні спостереження.

Поводження з РАО. Поточний стан справ

1. Розроблено та затверджено деталізований графік будівництва комплексу з переробки радіоактивних відходів ВП ХАЕС.

2. Розроблено технічні вимоги та умови поставки основного обладнання КПРВ.

3. Проведено торги та укладений контракти з Постачальниками обладнання для КПРВ ВП ХАЕС, надано аванси.

4. Постачальниками надано технічні специфікації на розгляд та узгодження у ВП ХАЕС. Станом на 25.06.2019 ХАЕС погоджено технічні специфікації на установки цементування, фрагментації і сортування ТРВ, суперпресування.

5. Постачальниками надано до КІЕП вихідні дані для коригування проекту.

6. Проведено заводські приймальні випробування окремого вузла установки цементування (установка бетонозмішування).

Поводження з відпрацьованим ядерним паливом
В Україні будується централізоване сховище відпрацьованого палива типу ВВЕР (ЦСВЯП) для

Хмельницької АЕС, Рівненської АЕС та Южно-Української АЕС.

Мета проекту: Удосконалення системи поведінки з відпрацьованим ядерним паливом вітчизняних АЕС з метою посилення енергетичної незалежності України завдяки відмові від послуг з вивезення ВЯП до Росії.

Рішення проблеми утилізації відпрацьованого ядерного палива вкрай важливо в контексті диверсифікації поставок палива для українських АЕС. Ядерне паливо Westinghouse Electric Corporation, що поставляється на вітчизняні атомні станції, після використання повинно зберігатися в Україні.

Капітальні витрати: Спорудження ЦСВЯП – 37,2 млрд грн.

З 13 по 28 травня 2019 року на енергоблоці №1 ВП ХАЕС проводились індивідуальні, функціональні та комплексні випробування устаткування ЦСВЯП. За результатами випробувань був затверджений відповідний Акт виконання робіт з обладнанням ЦСВЯП на енергоблоці №1 ВП ХАЕС.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Здійснюються перевірки дотримання законодавчих і інших вимог, які застосовуються до діяльності ВП ХАЕС з охорони довкілля. За 6 місяців 2019 року проведено 12 комісійних обходів, 2 екологічних аудита, взято участь у 7 комплексних перевірках.

- дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел (6 шт.);
- дозволи на спеціальне водокористування (3 шт.);
- ліцензія на поведінку з небезпечними відходами.

За 6 місяців 2019 року не виявлено:

- наднормативних викидів, перевищення лімітів водоспоживання і водовідведення;
 - відхилень від нормативних значень параметрів забруднюючих речовин.
- ВП ХАЕС складає і направляє:
- статистичну державну звітність;
 - екологічний податок;
 - відомчу і внутрішню звітність;
 - іншу інформацію (за запитом наглядових органів і зацікавлених сторін).

Основною метою ВП ХАЕС є мінімізація факторів впливу на довкілля і як результат на сьогодні спостерігається динаміка зменшення скидів і викидів, що відображається в кількісному еквіваленті і зменшенні екологічного податку

Впровадження мобільної техніки за результатами стрес-тестів

Генераторний модуль МДГС (мобільна дизель-генераторна станція) – 0,4 кВ для живлення власних потреб енергоблоку №1 при знеструмленні систем безпеки

Мобільні насосні установки МНУ-500 для підживлення басейну витримки (БВ), парогенераторів (ПГ), відповідальних споживачів технічної води групи “А”

Громадські слухання з питань продовження строку експлуатації енергоблоку №1

З ініціативи ВП ХАЕС, органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування населених пунктів, які входять у зону спостереження ХАЕС, з 4 лютого по 15 березня 2019 року було проведено десять зустрічей з громадськістю з обговорення обґрунтування безпеки продовження терміну експлуатації енергоблоку

№1. У громадських слуханнях взяли участь понад вісімсот чоловік території спостереження Хмельницької АЕС.

Учасники слухань загалом підтримали діяльність ДП «НАЕК «Енергоатом» з продовження строку експлуатації енергоблока № 1 Хмельницької АЕС, за умови дотримання належного рівня безпеки та збільшення соціально-економічної компенсації ризику від діяльності атомної станції для населення зони спостереження.

За результатами слухань складено протоколи, підготовлено звіт.

Усі матеріали опубліковані на сайті Хмельницької АЕС: <http://xaec.org.ua/store/pages/ukr/extexploit/2017-05-25/2.html>

Матеріали, що обґрунтовують безпеку продовження строку експлуатації енергоблока №1, знаходяться у вільному доступі на сайті Хмельницької АЕС за посиланням:

<http://xaec.org.ua/store/pages/ukr/extexploit/2017-05-25/2.html>

Тариф на електроенергію: Відповідно до статті 17 Закону України «Про електроенергетику» тариф на електроенергію для населення, яке постійно проживає у 30-кілометровій зоні атомних електростанцій, встановлюється у розмірі 70 відсотків діючого тарифу для відповідної групи населення.

Розподіл субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на 2018р. для фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження ВП ХАЕС

Найменування адміністративно-територіальної одиниці	Обсяг субвенції, тис.гривень
Хмельницька область	4654,4
Рівненська область (ВП ХАЕС, ВП РАЕС)	9046,3
Білогірський район (Хмельницька область)	297,3
Ізяславський район (Хмельницька область)	2911,2
Славутський район (Хмельницька область)	1547,0
Шепетівський район (Хмельницька область)	82,4
Гощанський район (Рівненська область)	714,0
Здолбунівський район (Рівненська область)	406,9
Острозький район (Рівненська область)	2242,6
м. Славута (Хмельницька область)	2817,0
м. Острог (Рівненська область)	1232,9
м. Нетішин (Хмельницька область)	3341,2

Значення критеріїв безпеки для енергоблока №1 ХАЕС

За результатами "повного спектра" ВАБ-1 значення частоти пошкодження активної зони задовольняють критеріям безпеки - ЧПАЗ < 1Е-04 1/рік

За результатами "повного спектра" ВАБ-2 значення частоти граничного аварійного викиду задовольняють критеріям безпеки- ЧГАВ < 1Е-05 1/рік

Висновки державної експертизи ЗППБ енергоблока №1 ХАЕС

За результатами державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки зроблені наступні висновки:

Матеріали Звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблока № 1 Хмельницької АЕС за складовими звіту та обсягом представленої інформації відповідають національним нормативним вимогам (Загальні положення безпеки

атомних станцій, Загальні вимоги до продовження експлуатації енергоблоків АЕС у понадпроектний строк за результатами здійснення періодичної переоцінки безпеки, Вимоги до оцінки безпеки атомних станцій, Загальні вимоги до управління старінням елементів і конструкцій та довгострокової експлуатації енергоблоків атомних станцій, Вимоги до структури і змісту звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблоків діючих АЕС), враховують рекомендації МАГАТЕ (SSG-25 «Periodic Safety Review of Nuclear Power Plants») та референтні рівні Асоціації західноєвропейських ядерних регулюючих органів («WENRA Safety Reference Levels for Existing Reactors»).

Матеріалами ЗППБ підтверджено спроможність Експлуатуючої організації забезпечити під час довгострокової експлуатації енергоблока № 1 ХАЕС захист персоналу, населення та навколишнього природного середовища відповідно до вимог норм і правил з ЯРБ.

Наразі ми очікуємо проведення Колегії ДІЯРУ (19.07.2019), яка, ми сподіваємося, затвердить висновки щодо довгострокової експлуатації енергоблоку №1 ВП ХАЕС, які наведені у КАБ.

Дякую за увагу!

Денисенко Сергій Іванович – голова Громадської ради при ДІЯРУ: Шановні учасники задавайте запитання в тому розділі наших слухань, або можна написати їх і передати.

Шановні учасники щодо слухань. Пройшло вже 10 слухань, загальною кількістю 800 учасників і зараз секретаріат підрахував, що сьогодні у нас 375 учасників зареєструвалось. Дозвольте подякувати і запросити наступного доповідача.

Супрунюк О.О. голова м. Нетішина: Микола Сергійович доповів про стан справ, я не буду багато часу займати і обмежусь кількома репліками. Місто Нетішин будувалось паралельно з енергоблоком і відповідно ми з адміністрацією ХАЕС розглядаємо станцію і місто Нетішин, як єдиний комплекс. Місто є невід'ємною частиною атомної електростанції. Всі питання, які стосувались продовження терміну експлуатації і виносились оперативно на сесії одногolosно підтримувались місцевими депутатами. Так само і виконком завжди підтримував питання і також на громадських слуханнях, які були у нас в Нетішині одногolosно було підтримано продовження терміну експлуатації першого енергоблока. Ми в цьому зацікавлені, адже продовження експлуатації означає надходження в бюджет, а це життя міста його інфраструктури. Щодо питань функціонування, це не зовсім наша тема, це питання до кандидатів в депутати Верховної Ради, які теж присутні сьогодні в залі. Наше завдання, це повернення коштів, які нам не віддали на протязі чотирьох років, а це 106 мільйонів гривень які недоотримані, але справно сплачені Енергоатомом. Це стосується і інших видатків, я не хочу зараз на цьому зупинятися. Хочу сказати на завершення, що місто без атомної електростанції просто не зможе існувати. Я хочу подякувати всім працівникам атомної електростанції, які самовіддано і відповідально ставляться до своєї роботи. Дякую за увагу.

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань Будь-ласка, зараз доповідь голови профспілкової організації

Гук Микола Володимирович: Шановні учасники сьогоднішнього зібрання, шановні гості присутні на сьогоднішніх слуханнях хотілося б торкнутися такої теми, яка паралельно з технічними і екологічними і іншими складовими регіонального і державного значення по продовженню терміну експлуатації першого енергоблока є не менш важливою складовою це є соціальна складова. Саме на цій складовій базується і ґрунтуються такі поняття як добробут і щасливе майбутнє родин

атомників і не лише родин атомників, а в широкому розумінні українських родин, які щасливо і заможно можуть жити саме завдяки успішному функціонуванню такої галузі, як атомна енергетика і такому об'єкту як Хмельницька АЕС і її перший енергоблок. Саме позитивне вирішення питань продовження терміну експлуатації першого енергоблока і будівництво нових енергоблоків, тому що в залі присутні люди від яких залежать ці питання, недопущення і не перетворення міста Нетішин та прилеглих територій в територію депресивних регіонів. А таких прикладів на превеликий жаль сьогодні по Україні багато. І дуже б не хотілось щоб Нетішин долучився до цього сумного списку. Адже всі сьогодні розуміють, що майбутнє нашого міста за успішним функціонуванням атомної станції. Що стосується соціального напрямку. Це один з пріоритетних напрямків діяльності Компанії Енергоатом і Хмельницької АЕС. Завдяки партнерським відносинам, які склалися сьогодні між адміністрацією і профспілковим комітетом розроблено і функціонує Колективний договір, який є мабуть найкращий в Україні, який є нашою трудовою конституцією і, який забезпечує величезну кількість пільг та гарантій для наших працівників. Варто зазначити, що остання конференція працівників АЕС продемонструвала, що це не лише протокол напрямків, а це документ, який чітко контролюється і виконується. На останній конференції ми виконали по Хмельницькій атомній електростанції всі пункти. У нас частково залишився невиконаний пункт з постачанням індивідуальних засобів захисту і спецодягу. І то через недосконалість на державному рівні сьогодні процедур по тендерним закупівлям і проведенням торгів. І та проблема, яка існувала тривалий час по розподілу квартир другої черги в житловому будинку № 505, на сьогодні успішно вирішена. Тому і залишився один - єдиний пункт. Що стосувалося квартир, то ця діяльність цілком залежала від прийняття законопроекту 3131 нашою Верховною Радою. Тим не менш питання врегульовано і 108 квартир надано нашим працівникам, на жаль не безкоштовно. Хоча і на Хмельницькій АЕС є сьогодні люди, які не в змозі із-за свого фінансового стану купувати сьогодні квартири. І хотілося, щоби ми ще повернулися до питання будівництва і надання соціального житла. Це основні питання, які б хотілося реалізувати, але які залежать від того, що ми можемо залишитися з одним енергоблоком. Хто працює довго, той пам'ятає, яка це проблема, коли працює один енергоблок. Тому хотілося, щоб і перший і другий енергоблок працювали успішно, а ще б побудували третій і четвертий енергоблоки. І ще, чого варті наші спортивні здобутки вихованців спорткомплексу, якими пишається сьогодні не лише Нетішин. Це медалі різного гатунку на світових і європейських першостях, це медалі найвищого гатунку Олімпійських Ігор. Наші дівчата – фехтувальниці зробили такий подарунок Україні, які стали першими золотими медалями на Олімпійських Іграх у Пекині. І шість олімпіад поспіль наші спортсмени приймають там участь. Нам є чим пишатись. На сьогоднішній день ДП НАЕК Енергоатом підготовлено 14 заслужених майстрів спорту. Я хочу зазначити для присутніх, що 13 з них підготовлено на Хмельницькій АЕС. Ми чекаємо успіхів від наших колег із Запорізької АЕС. Їх веслувальниця Майя Бабак найближчим часом також отримає це почесне звання. Звичайно всі ці результати можливі лише за умов успішної експлуатації двох енергоблоків. Тому насамкінець хочу зазначити, як голова профспілкового комітету, що колектив націлений на виконання всіх завдань, які пов'язані з продовження термінів експлуатації першого енергоблока і зробить все можливе аби перший енергоблок отримав ліцензію. Дякую за увагу.

Денисенко Сергій Іванович – голова Громадської ради при ДІЯРУ - Отже, шановні учасники, підійшов час для ваших виступів, будь-ласка, в центрі зала розташований наш мікрофон. Якщо ви маєте, що сказати, або поставити запитання, будь-ласка робіть це, але не більше 5 хвилин.

Василь Сидор, міський голова міста Славута, голова Асоціації міст зони розташування АЕС: Я хочу сказати наступне. Як створюється імідж атомної енергетики. Хто його створює? Чому в Україні таке відношення до атомної енергетики і до людей які проживають біля АЕС? А чому люди відносяться так терпляче?

Продовження експлуатації першого енергоблока напряму пов'язане з тим чи буде третій і четвертий енергоблоки. Але що ми маємо? З 2014 року систематично з року в рік нас просто грабують. Ми недоотримали 1 млрд. 503 млн. грн. це загальна сума по всій Україні. Що вони зробили? 28 грудня внесли проект закону щодо змін податкового кодексу, віднесли зони спостереження до загально фонду і сказали, вибачте але тепер ми будемо вирішувати куди їх витратити і як їх використати. В законі прописано, що кошти йдуть в цільовий фонд зони спостереження. Немає іншого призначення. Я взяв багато документів, тут в мене є. Рахункова палата провела два засідання і сказала, що кошти треба повернути. Рішення комітету Верховної Ради – написано Уряду повернути кошти. Ми написали 450 листів, тобто кожному депутату. Навіть від депутатів, що представляють Нетішин і Славуту ми не отримали відповіді. Якщо ми хочемо, щоб у атомної енергетики був позитивний імідж, то гроші треба повернути. А ми розуміємо як Європа і світ відноситься до атомної енергетики. Весь світ категорично проти. Це ми тут сидимо і все спокійно. А давайте поїдемо в інший регіон і ми побачимо і почуємо як люди до цього відносяться. Я вам напряму скажу, Славута напряму залежна, як буде розвиватись регіон, якщо буде розбудовуватись атомна енергетика. Інвестицій європейських ми не будемо бачити. Тому що, страхування немає, ризик є, хоч і потенційний. В 2004 році коли вводили в експлуатацію другий енергоблок, Гладуняк Іван Васильович був головою міської ради, 60 млн. коштів ми отримали. Шановні, газифікація, садочки, школи і все інше – це і є імідж. Будуючи атомну енергетику – ми отримуємо імідж для населення. У людей сьогодні терпіння немає, але вони вірять в те, що атомна енергетика в лиці сьогоднішнього керівника НАЕК, директора АЕС, який залишився один на один з проблемами регіону. Ви думаєте так просто пережити слухання в Острозі чи в інших регіонах? Він приходять один і відповідає за всю Україну. Подивіться на останній протокол і пояснювальну записку міністра енергетики, що він пише, що економічно недоцільно, з зв'язку з тим, що 10 % коштів будуть виділені на 30 ти км зону, вистачить з них і 1%. А новий ринок електроенергії. Сьогодні тепловики мають тариф 2 грн. за електроенергію, а атомна енергетика – 50 коп. І чого сьогодні 30-ти км зона не може безпосередньо від АЕС отримувати електроенергію. Ми сьогодні не вимагаємо, ми сьогодні просимо. Остання нарада, яка у нас була з прем'єр-міністром, 19 числа, коли я був в Одесі і задав питання – скажіть будь-ласка чи будете ви повертати кошти? Як ви думаєте, що мені відповіли? ... Ми розуміємо, що в енергетиці працюють дуже потужні люди – професіонали. Славута проголосувала ЗА підтримку продовження експлуатації першого енергоблока. Сьогодні треба в Україні зберегти той потенціал, який є. Космічна і енергетична галузь. Це ми сьогодні усвідомлюємо. 33 тисячі працюють в атомній енергетиці – це є основа нашої України. Ми вас дуже просимо підтримайте і розвивайте регіон. Я

виступаю від імені Шепетівки, Острога, Ізяславщина і т.п. В залі сьогодні депутати, які будуть йти в Верховну Раду і я дуже прошу підтримувати нас. Я всім дякую.

Лозовий: Доброго дня всім присутнім! Вадим Лозовий, голова комісії з питань економічного розвитку, енергетики, транспорту, зв'язку Хмельницької обласної ради.

Дорогі друзі! Ми чітко з Вами всі усвідомлюємо, що робота Хмельницької АЕС є вкрай важливою не тільки для нашої області, а для держави взагалі. Якщо ми з Вами кажемо про енергетичну безпеку, то, послухайте, то якраз і є та енергетична незалежність. Якщо ми кажемо про наповнення бюджетів всіх абсолютно рівнів, і державного в тому числі, то це і є ті робочі місця, в яких сьогодні середні заробітні плати складає 17 тис. Таких підприємств небагато, і уявіть собі область сьогодні без АЕС. Тому дуже би хотілося б, друзі мої, щоб після цих обговорень ми перейшли до наступних, до побудови третього і четвертого енергоблоків. Оце було би правильним напрямком для нас і взагалі для держави, для розвитку. Тому я прошу, звичайно, підтримати, надати ту ліцензію. А для нас, повірте, це є вкрай важливим сьогодні. Вкрай важливим і для розвитку регіону, ще раз наголошую, і для розвитку нашої України. Тому дякую Вам. Слава Україні!

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань: Дякую! Прошу, хто ще?

Яцков: Доброго дня всім! Я голова Ізяславської РДА, депутат Хмельницької обласної ради, Яцков Борис Олександрович. У нас блок запитань. Тому я почну з пропозиції, а запитання, можливо, десь буде, як пропозиція.

Перше у мене запитання, як людини, яка живе за 15 км від реактора, а, по-друге, яка є головою громади Ізяславського району, по-третє, як депутата Хмельницької облради, який відповідає за жителів всього регіону. Перше запитання мені зрозуміло як людині, тому що будучи в минулому людиною військовою, розуміючи, що можна стріляти зброєю 1000 набоїв за день, а можна 1000 набоїв на 10 років. Тому зброя у нас, утрирую, ще боєздатна, нею можна користуватися, як визначать спеціалісти, ще багато років.

Як голови РДА, у мене є питання. Перше, чому відмінили нічні тарифи для шкіл, не тільки для шкіл, але і для бюджетних, для всіх юридичних осіб в зоні спостереження? Чому ми платимо за електроенергію і використовуємо колосальні кошти із місцевих бюджетів на те, щоб наші дітки були в теплих класах? До минулого року були нічні тарифи, і ми сплачували в десятки разів менше. Це саме головне питання.

Друге питання, як депутата облради, чому ХАЕС, яка є донором обласного бюджету, одним із головних, а, може, й головним донором продає державі електроенергію по 56 коп., я можу помилятися, а купляє для своїх потреб по 3 грн. 50 коп.? Це правильно? Ми даємо заробити кому? Ахметову? Чи кому? Чому сама станція у себе не може брати електроенергію по собівартості? (оплески)

Ще одне питання. У нас є 6 міст обласного підпорядкування. Одне із них Нетішин. Але воно по рівню коштів на соціальний розвиток громади на душу населення на 5 місці в області, маючи основне бюджетоформуюче підприємство області. А чому так? І тому у мене питання, скільки може держава обдирати людей, тому що є так званий у податковому кодексі реверсний бюджет, і після перевиконання лівова частка грошей забирається у бюджет держави, оставляючи людей, які проживають і по великому рахунку ризикують у цій зоні, тому що зона спостереження, це зона ризику. Чому у них забирати гроші, а наприклад, не

залишити, щоб Нетішинська міська рада могла побудувати за ці кошти Будинок дитячої творчості, наприклад, якого в Нетішині нема. Це друге питання.

Третє питання, чи четверте. Зараз існує, вже Василь Богданович розказував, що нас обдирають в зоні спостереження. Ізяславський район в цьому році, у зв'язку з тим, що закрався перший блок, втратив 800 тис. грн. Але я не про це. Зрозуміло, кошти на зону спостереження виділяються в залежності від проданої електроенергії, але в мене питання. З цих коштів ми обов'язково повинні 10% витратити не на дороги, не на школи, не на інші соціальні потреби, а на поточні витрати на ремонт ПРУ, які в основному це є один підвал там, де картошка зберігається. Це підвал, а рідом це хтось включив, що то є ПРУ. І в ПРУ те ми прем деньгі кожний рік. Я вже п'ятий рік головою адміністрації, і кажу, хто в ту братську могилу полізе? У всьому світі біля АЕС – це перше оповіщення, і друге – шляхи евакуації. Хто полізе зараз кудись в якесь ПРУ. Якщо воно в Нетішині під міською радою, на атомній не бачив, більш – менш, то в Ізяславському районі – це зачасту в школах є ПРУ, в яких висота підвала 1,5 м. Я називаю їх братська могила. Мені жалко витратити кошти туди, але є закон, згідно якого я повинен купити респіратори. В мене їх стільки, вони лежать в адміністрації, тому що за них потрібно колись відчитатися. Скажіть, пожалуйте, хто буде їх розносити, не дай Бог щось, по сільським пунктам, якщо відстань від Ізяслава до Куніва 55 км? Тому треба змінити закон, і дати оці кошти не витратити так просто, бездонно, а витратити на шляхи евакуації, наприклад, на дорогу на Білотин, щоб бистріше можна було поїхати. Багато ще інших проблем. Регламент... Дякую за увагу! Гарного всім дня!

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань: давайте тоді, які є запитання, можливо, хтось готовий ...

Буханевич О.М.: Дорогі друзі, доброго дня! Не збирався виступати, але... Буханевич Олександр Миколайович, голова вченої ради Хмельницького університету управління і права, доктор юридичних наук, професор, не представник обласної ради, не представник влади, на жаль чи на щастя, але послухавши сьогоднішніх представників у мене виникло дійсно питання. 172 млн. не дофінансували на Хмельницьку область, на 30-кілометрову зону. І сьогодні ми приходимо і спокійно так про це говоримо, що ми «за» добудову блоку чи «за» продовження експлуатації. Безперечно, це дуже важливе питання, не лише для Нетішина, не лише для області. Мабуть, безпечна експлуатація важлива для України і для всієї Європи. Але в мене питання інші сьогодні стоять. Перше, це медико-санітарна частина, Спеціалізована медико-санітарна частина в якому стані сьогодні знаходиться, і чому не виділяються кошти? І ці самі кошти, дуже правильно Василь Богданович сьогодні казав, не лавочки треба давати і бруківку стелити, а треба допомогти, щоб працювала спеціалізована медико-санітарна частина.

В нас є професійно-технічний ліцей. Чому він не задіяний сьогодні в цьому процесі? І з атомною станцією може працювати. Я як науковець можу сказати, що можна задіяти весь потенціал професійного ліцею. Багато питань сьогодні є. І говорити сьогодні, що от є представники попередньої влади, яка п'ять років 172 млн. не дофінансувала, і після цього заявляти про підтримку добудови, навіть подальших, я думаю, це навіть трішки виглядає як мінімум нескромно. Довго не буду говорити, звичайно, я за те, щоб була продовжена експлуатація, безпечна експлуатація. Я не є фахівцем в атомній енергетиці. Я переконаний, що кожна людина має бути фахівцем саме на своєму місці, а то в нас та привикли, що всі можуть управляти від держави, всі: і медики, і юристи, і всі можуть працювати. Кожен має працювати на своєму місці.

Якщо фахівці сьогодні говорять, що це безпечно, і ми можемо його продовжити експлуатувати, звичайно, ми маємо всі підтримувати. І я буду робити всі можливе для того, щоб це було. Я десять років говорю про те, що треба прийняти просте: Закон про статус міст супутників АЕС та 30-кілометрову зону, де чітко буде прописано, і ми не маємо бігати за владою, яка змінює Постанову Кабміну, в якій ми маємо отримувати наші зароблені кошти, які перерахував НАЕК «Енергоатом». А буде Закон, де буде чітко прописано і пільги, і користування електроенергією і для мешканців Нетішина, і для 30-кілометрової зони і т.д. Чому ні разу його до цього не вніс? Всі про нього говорять, ніхто не почав нічого робить, тому треба не говорити, а працювати. А за добудову і третього і четвертого блоку, за безпечну експлуатацію першого енергоблоку. Дякую всім за увагу!

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань: Дякую! Давайте, відповіді. Нам надійшли запитання, тут озвучені і на папері, так що будь ласка...

Шавлаков О. В. перший віце-президент – технічний директор ДП «НАЕК «Енергоатом»: Среди вопросов, которые прозвучали, есть вопросы, которые адресованы в разных направлениях. Я попытаюсь обобщить те, которые имеют отношение к функционированию нашей компании, функционированию Хмельницкой АЭС.

Итак, ряд вопросов касался тарифов. Один из первых вопросов – ночные тарифы для школ. Хочу сказать, что вопрос тарифов всегда волновал, беспокоил Энергоатом не только с точки зрения справедливой оплаты за ее продукцию, электроэнергию. Но также мы совершенно четко понимаем, что без достойной оплаты труда нашим работникам, без создания достойных условий проживания, территориальных громад, не может быть обеспечена в достаточной степени надежная эксплуатация наших блоков. Что касается ночного тарифа для школ, то это вопрос исключительно компетенции НКРЭ, которая руководствуется своими правилами построения тарифов, определения тарифов для различных категорий производителей и потребителей электрической энергии. Поэтому этот вопрос должен быть адресован туда. Относительно тарифов вообще, прозвучал вопрос «почему мы продаем свою электроэнергию по цене 56,67 коп., хочу сообщить Вам следующее. Я с большим удовольствием говорю Вам, что с 1 июля начал функционировать новый рынок электрической энергии в соответствии с требованием Закона о рынке электрической энергии. И вот уже второй день Энергоатом живет в условиях действующего рынка. Произошла, т.н. либерализация ценообразования, в том числе, по генерации, по транспортировке, по распределению электроэнергии и по потребителям также. Нам предоставлены сейчас достаточно широкие права, которые между тем были урезаны. Они были урезаны тем, что в преддверии ввода нового рынка было принято постановление, в соответствии с которым Энергоатом обязывался продавать до 90% своей электроэнергии по цене, которая сложилась до момента вступления в силу нового рынка. Вот этот тариф 56,67 коп., он продолжает действовать для Энергоатома в виде теперь той стоимости электроэнергии, которую Энергоатом обязан передавать или перепродавать гарантированному покупателю, а уже гарантированный покупатель распоряжается этой электроэнергией в соответствии со своими правилами. А оставшаяся часть электроэнергии продается на других рынках в соответствии с этим законом. Я хочу Вам привести две цифры, которые я получил сегодня. Цифра такая. Стоимость электроэнергии, которую уже реализовал Энергоатом на тех рынках, на которых не было ограничений, составила 1,57 грн. Вот

почувствуйте разницу: 56 коп., которые мы сейчас даем в том объеме, в котором мы обязаны продавать, и те 10%, которые мы реализуем по цене 1,57 грн. Это один положительный момент, который развязывает нам руки для того, чтобы мы более четко, более надежно, более прогнозируемо распорядились средствами, получаемыми от продажи электроэнергии. Вторая вещь, которую я хочу сказать, вот это положение, которое обязывает Энергоатом продавать часть электроэнергии по фиксированной цене, будет действовать до конца следующего года, и далее, я очень надеюсь, когда в полном объеме зафункционирует рынок электроэнергии, у нас будет полная свобода в части получения справедливой стоимости за нашу продукцию.

Был вопрос по оповещению. Я хочу уточнить, что речь идет о субвенции. Там совершенно четко направление использования определено. Но это прерогатива местных органов самоуправления, тех, которые являются получателями этой субвенции.

Другой вопрос, прозвучала цифра, хочу ее подтвердить. За период действия, Энергоатом перечислил сбор на социально-экономический риск проживания населения в зонах наблюдения ни много, ни мало 2 млрд. 449 млн. грн. Из этой суммы реально до назначения дошло 1 млрд. 067 млн. грн., что на 1 млрд. 387 млн. меньше той суммы, которую перечислил Энергоатом. Это один момент. Второй момент, если Вы знаете, Энергоатом долгое время был горячим сторонником того, чтобы эти средства, которые мы перечисляем гарантировано в объемах, которые требует от нас Закон, они были использованы исключительно по назначению. Для этого мы используем все данные нам возможности, чтобы это реализовалось. В частности, мы использовали, в хорошем смысле, визит Президента Порошенко сюда на Хмельницкую станцию в марте прошлого года. В результате этого визита появился известный указ Президента Порошенко, известное решение правительства по разработке мер по реализации этого указа. В соответствии с этими мерами, хочу доложить, что Энергоатом полностью выполнил возложенные на него обязательства и отработал то, что требовалось в этом плане. Сейчас пока что вопрос висит в разных структурах власти, в частности в Минэкономике и т.д. Я думаю, что этот вопрос Вам хорошо известен. Все-таки, я надеюсь, что мы доведем до конца и в том числе путем реализации законопроекта, которым будет обязан перечислять средства, которые мы направляем на риск населению, в специальный фонд государственного бюджета, то есть вернуть статус тот, который был до 2014 года.

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань: Ще одне запитання на папері щодо маневрування.

Шавлаков О. В. перший віце-президент – технічний директор ДП «НАЕК «Енергоатом»: Я получил еще один вопрос: «Предусмотрено ли в процессе эксплуатации энергоблоков маневрирование?». Спасибо Вам за этот вопрос. Вопрос актуальный, буквально вчера мы рассматривали у себя на внутреннем совещании. Если коротко отвечать, то да. И Вы знаете, что именно Хмельницкая станция является пилотной в этом направлении, использовании наших резервов. Мы проводили несколько таких этапов опробования такого режима. Не очень получилось у нас продолжить эту программу в связи с известной ситуацией, в связи с тем, что стоял первый блок ХАЭС, поэтому мы посчитали недопустимым для себя продолжать эту работу, в связи с известными возможностями того, что не все у нас получится на втором энергоблоке. То есть, у нас получилась некая пауза в этом деле, но уже со следующего года, путем реализации ряда мероприятий, которые у нас записаны в программу повышения надежности и эффективности, мы планируем вернуться к

продолжению работ, а также в связи с тем, что Закон о рынке электрической энергии предоставляет нам возможность использовать не только продажу электроэнергии как продукта своего, но также позволяет оказывать услуги в энергорынке. И возможно, такая ситуация вполне допустима, что имея возможность маневрирования мощностями, мы будем иметь режим более экономически выгодный для нас, чем тот, который мы имеем сейчас. Сейчас мы имеем гарантированное несение нагрузки в базовом режиме, а стоимость такой электроэнергии немного ниже, или ниже, как показывает опыт работы на рынке, чем та электроэнергия, которую мы называем маневровой. Поэтому работы будут продолжены, в следующем году мы берем на себя обязательства выполнить очередной этап этих работ.

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань: - Дякую! Ще одне питання до міського голови.

Супрунюк О.О. голова м. Нетішина: - Цікаве питання. Працівники ХАЕС хотіли б, щоб був збудований в м.Нетішин льодовий каток для хокею та катання на ковзанах. З великим задоволенням зробив би і ми шукали варіанти, але щоб ви розуміли, що те що у Нетішині величезна кількість грошей, це не так. Децентралізація, яка пройшла – це продрозверстка, яка порівняла всіх. І ми, як сказав Борис Олександрович, не п'яті в області, а п'яті серед шести міст обласного значення у видатках на одного жителя. Уявіть собі, 28 млн. у нас просто забрали, і в нас менше грошей ніж в Староконстантинові, Шепетівці, наприклад, на душу населення. Хто бідніший, тому більше дають. І в Славуті так само. Славута після Нетішина йде. Це парадокс і я скажу так, що ми готові побудувати цей каток, але для цього потрібно, щоб виконали всі ті претензії, які сьогодні прозвучали. Мається на увазі, повернули хоча б тих понад 40 млн. , які на сьогоднішній день нам недофінансували. Плюс, щоб до нас повернулися більш. Тут є частина депутатів, і обласної ради, повернулися більш до Нетішина і відповідно Верховна рада, так як ми сплачуємо великі податки в обласний і державний б'юджети. Думаю, що це посилено було б з обласного державного б'юджету профінансувати. Другий варіант, якщо буде інвестор приватний, ми готові надати звернення.

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань: - Шановні учасники! У нас є хвилин 10 для виступів.

Шевчук О.Є м. Нетішин: - Доброго дня, шановні учасники! Я не буду згадувати зараз про 30-км. Зону, про 10%, про соціальне страхування жителів та їхнього майна. Не буду згадувати, що в м. Нетішин відсутній пром. Я хочу задати більш точно. У нас в місті була спеціалізована медико-санітарна частина. Сьогодні вона перетворилася на декілька комунальних підприємств. І ще точно, швидка допомога. Там є УАЗ, який випуску 60-х років. У 2007 році він був придбаний за бюджетні кошти. У останній день, в останні години бюджетного року, дякуючи Івану Васильовичу. Є РАФ і Пежо 22001-2002 років випуску. Якщо здорову людину везти до Шепетівки, я думаю вона не доїде лежачи в ньому. У нас відсутні реанімобілі, дайте останній шанс для нетішинців, тобто реанімобіль. Ми знаходимося 140 км. Від обласного центру. Дякую за увагу!

Мазур В.І. м. Нетішин: - У мене таке питання, ми станція працюємо, всім роздаєм, 30 км. зоні даєм. Сходіть на наш залізничний вокзал. У нас вокзалу в Кривині немає. У нас побудована якась комора, тільки відкрита - це раз. У нас немає перрону, в нас звичайний гравій, розумієте? І то навіть не до всього вагона можна добратися . Якби ви побачили як наші люди сідають в поїзд, це страшнее, це атомники сідають в наші поїзди... Друге – ви кажете, що в нас немає грошей. Є в нас

гроші. Ви подивіться, як у нас з Нетішина маршрут до Комарівки, вивозять безбожно пісок. Там сотні мільйонів грошей. Там є гроші, але ці гроші хтось використовує, але не ми атомники... Спасибі.

Супрунюк О.О. голова м. Нетішина: - На останній сесії ми приймали звернення по залізниці і відповідь, що давайте фінансуйте і робіть. Тобто, вони гроші беруть за білети, а ви беріть і робіть. Будемо далі цього добиватися. З 1 червня в нас Старий Кривин перейшов у підпорядкування до Нетішина, відповідно – це вже буде наше питання, будемо цим займатися. По піску, питання в чому? Питання до поліції, ми так само зараз не даємо дозволу на вивіз піску з УБ ХАЕС і так само там є ще один кар'єр в Кривині, новий кар'єр, але вони нелегально це роблять.

Сидор В.Б. міський голова м. Славути: Пару років назад Енергоатом задекларував, що він готовий давати електроенергію у нічний час по 1 копійці. Скажіть будь-ласка - це актуально на сьогоднішній день? Чи здатний НАЕК «Енергоатом», атомна електростанція за якихось кілька копійок на зовнішнє освітлення?

Шавлаков О. В. перший віце-президент – технічний директор ДП «НАЕК «Енергоатом» : Спасибо за вопрос. Чесно говоря, я не знаю такого заявления со стороны НАЭК «Энергоатом», чтобы мы продавали электроэнергию по одной копейке. И этого не может быть, потому что этого не позволит закон. Соответственно, со старым законом о функционировании рынка электроэнергии, по функционированию отношений в электроэнергетике Энергоатом должен был продавать всю электроэнергию, которую он производит в так называемый рынок ПУЛ, т.е. там она бывает безлична. И стоимость электроэнергии для Энергоатома устанавливает национальная комиссия по регулированию в электроэнергетике и коммунальным услугам. И мы все время, до последнего момента, до вчерашнего дня, жили по этим законам, по этим правилам. Последний тариф, который нам установила национальная комиссия, был 56 копеек, пи поверьте мне, на шаг влево, ни шаг вправо, ни изменять стоимость этой электроэнергии нам не предоставлялось ни какого. Поэтому, то что вы говорите, мы кому-то должны продавать или могли бы продавать по любым ценам... Я вас уверяю, что это не так. Другой вопрос по стоимости. Сейчас много вопросов звучит: будут ли отменять ночные тарифы, не будут ли отменять, какая стоимость электроэнергии будет в ночное время на уличное освещение? Еще раз повторюсь, это все прерогатива национальной комиссии.

Волков: Доброго дня, шановні учасники громадських слухань.

Знаєте, постійно спілкуючись із своїми колегами по роботі, родиною, друзями я постійно задавав їм питання, а чи потрібно продовжувати строк експлуатації енергоблоку №1. Їхня відповідь була завжди чіткою і твердою «Однозначно так!!!»

Робота такого енергетичного велета як Хмельницька атомна електростанція – це тисячі робочих місць у нашому місці, це розвиток соціальної інфраструктури міста, регіону, стабільна робота енергосистеми України та енергетична безпека нашої держави.

На сьогоднішній день більш дешевої електричної та теплової енергії годі і шукати. Потужностей які б миттєво замінили потужність енергоблоку №1 ХАЕС не має.

Кожен з Вас, хто тут знаходиться може задати питання «А чи безпечною буде експлуатація нашого енергоблоку в понад проектний період?». Відповідь така – «Безпечна робота будь якої АЕС в першу чергу залежить від обладнання, якості та надійності його технічної складової, по друге, не менш важливе – це персонал».

Хочу запевнити громадськість, що керівництво Компанії та ХАЕС в цілому, завжди віддають пріоритет безпеки АЕС, який набагато переважає над її економічними складовими. Наші енергоблоки постійно проходять перевірки, а обладнання постійно модернізується. Це не просто слова, особисто спостерігаю як в моєму рідному підрозділі, електричному цеху, проводиться заміна та модернізація обладнання.

До робіт на енергоблоці №1 підхід був досить відповідальним, адже дійсно пророблена величезна модернізацій на робота, можу тільки ще раз погодитись із Миколою Сергійовичем та керівниками структурних підрозділів, що вже виступили.

Не менш важливою складовою безпеки АЕС, як я вже говорив вище, є персонал. Хмельницька АЕС досить уважно підходить до підбору кадрів, починаючи з профільних вищих навчальних закладів і закінчуючи прийомом на роботу. Кожний працівник, що прийшов працювати на наше підприємство в першу чергу проходить навчання в навчально-тренувальному центрі. Створена система наставника, яка дозволяє передавати знання та вміння більш досвідчених працівників молодому поколінню.

Постійна підтримка кваліфікації, регулярне проведення різноманітних тренувань, періодична перевірка знань, психофізіологічне обстеження, медичні огляди працівників – це все є запорукою кваліфікованого персоналу АЕС.

Особливою увагою, користується молоде покоління. Адже саме нам продовжувати експлуатувати наше підприємство. На даний час завершується розробка концепції покращення та створення мотиваційних умов для роботи молодим працівникам. (Починаючи від різноманітних конкурсів, заходів, закінчуючи кар'єрним зростанням).

І це ще не все. В сферу своєї діяльності, знаю яку увагу приділяє керівництво ХАЕС різноманітним подіям, які виникають на інших майданчиках усього світу та які корегуючи заходи розробляються та впроваджуються на ХАЕС, з метою виключення помилкових дій персоналу та порушень в роботі обладнання.

Знаю, що зі сторони керівництва Компанії та адміністрації ХАЕС постійно проводиться робота по забезпеченню безпеки.

З впевненістю вважаю, що продовження строку експлуатації першого енергоблоку ХАЕС є правильним та потрібним рішенням. Це розуміють усі, як працівники ХАЕС так і працівники підрядних організацій, що вирішили надовго пов'язати свою трудову діяльність на даному підприємстві.

Дякую за увагу!!!

Соснов В.В. Добрый день всем присутствующим.

Выступал господин Панащенко, было четко обозначено, о том, что строительство энергоблока гораздо дороже, чем продление эксплуатации. У меня вопрос: на протяжении 30-ти лет в тарифе на стоимость 1кВт там много складовых, вложено на эксплуатацию, один из них – это консервация и эксплуатация энергоблока. На вопрос, где эти деньги, т.е. консервация раз, второе, социальные объекты, которые при строительстве 1 энергоблока, обещала держава аборигенов, для нас, 30-км зоны, т.е. для нас, они были построены. Сегодня мы говорим о продлении эксплуатации энергоблока, он стоит дешевле. У меня вопрос, дешевле будет стоимость 1 кВт? Продление срока эксплуатации не входит строительство новых социальных объектов. Соответственно мы с вами за 30 лет накопили кошты на консервацию энергоблока. Если завтра станет вопрос, знаете, это все же наука.

Науковцы скажут, да, можно продлить. А завтра, если что-то случится, нужны деньги на консервацию. Где взять деньги?

Вот это вот основной вопрос. Где можно получить эту информацию? Где ее можно прочитать? И в принципе, в связи с тем, что мы продлеваем энергоблок, стоимость электроэнергии будет вниз двигаться?

Шавлаков О. В. первый вице-президент – технический директор ДП «НАЕК «Энергоатом»: Спасибо за вопрос. Он звучит довольно часто. Ответ на этот вопрос попытаемся сформулировать следующим образом. Как я уже говорил, «Энергоатом» продавал до 1 июля этого года электроэнергию по фиксированным ценам, которые устанавливала национальная комиссия. Национальная комиссия брала эту стоимость не с потолка, там есть определенный порядок формирования этой стоимости. Он предусматривал передачу в национальную комиссию определенных документов, включая инвестиционную программу «Энергоатома», эти документы рассматривались, кое-что принималось, что-то не принималось, и таким образом устанавливался тариф на электрическую энергию для нашей Компании. Деньги, о которых вы говорили, значит тариф имеет определенную структуру, где четко прописана каждая строка. В составе этой структуры, в составе тарифа есть несколько строк, которые прямым образом или косвенным образом, влияли и на стоимость электроэнергии, и на сумму тех средств, которые мы направляли на цели продления срока эксплуатации. Если условно их разделить, там были бы мероприятия капитального и некапитального характера. Некапитального характера, как говорил в своем докладе Николай Сергеевич, это то что в основном касалось мероприятий инжинирингового характера. Но, например, оценка технического состояния и продления срока эксплуатации основного оборудования, такого, как корпус реактора, парогенератора и т. д. Т.е., необходимо выполнить определенную работу для того, чтобы определить состояние этого оборудования, его пригодность к дальнейшей эксплуатации. Если бы оборудование было непригодно, или если не подтверждалась его квалификация, что тоже являлось частью мероприятий инжинирингового характера, когда такое оборудование подлежало замене, и средства в тарифе выделялись другой строкой на мероприятия капитального характера. Т.е. были средства на замену того оборудования, которое не могло бы дальше эксплуатироваться по разным условиям. Кроме того, отдельной строкой выделялись средства на мероприятия, связанные с повышением безопасности. Точно также они подразделялись на мероприятия капитального и некапитального характера. Таким образом сформировался бюджет, который был составляющей частью тарифа, умноженный на электроэнергию, на количество электроэнергии, который мы имели право в соответствии с программой направлять на продление срока эксплуатации на все мероприятия, которые закладывались для продления срока эксплуатации.

Как я говорил во вступительном слове, нам этих денег раньше не хватало. Мы пользовались источниками другими, что постоянно приводило к конфликтам нашей компании с национальной комиссией к штрафам и другим неприятным моментам. Итак, отвечая на ваш вопрос, были ли деньги заложены на выполнение мероприятий для продления срока эксплуатации, отвечаю, да, были заложены, но в том объеме, котором они требовались, для того, чтобы мы чувствовали себя свободными.

Теперь относительно стоимости электроэнергии. На ваш вопрос, будет ли в связи с этим снижаться стоимость электроэнергии, еще раз хочу вернуться к предыдущим ответам, на любой вопрос, этот раздел произошел уже 1 июля. Мы вступили в свободный рынок электроэнергии. «Энергоатом» теперь продает

электроэнергию не в ПУЛ, не государственному предприятию, которое называется «Энергорынок». «Энергоатом» теперь работает на рынке, который предусматривает несколько своих составляющих. Во-первых, у нас есть рынок двусторонних договоров, есть рынок на сутки вперед, есть балансирующий рынок и т.д., т.е. много возможностей, для того, чтобы оперативно и самое главное с точки зрения максимальной экономической эффективности распоряжаться своей товарной продукцией, своей электроэнергией. Как мы будем это делать, тут покажет ближайшее время. Для того, чтобы мы это делали успешно несколько лет, уже 4 года назад, в составе «Энергоатома» было создано обособленное подразделение «Энергоатомтрейдинг», и сейчас вся электроэнергия, которую мы вырабатываем, поступает в руки специалистов «Энергоатомтрейдинга» и они выходят на эти рынки и торгуют нашей электрической энергией. Что будет, как будет, стоимость электроэнергии теперь будет диктоваться и определяться условиями, которые будут складываться на этом свободном рынке. Что покажет время, давайте посмотрим.

Могу сказать по опыту, мы пошли, значит, ведения нового рынка электроэнергии это требования третьего энергетического пакета, который Украина взяла на себя в качестве обязательства при подписании ассоциации с Евросоюзом, мы это сделали по опыту других стран, которые проходили этот же процесс, могу сказать, что первое время наломали конечно дров, стоимость электроэнергии повышалась, но потом заработали в полном объеме все рыночные механизмы, которые были заложены на функционирование рынка электроэнергии, и стоимость электроэнергии пошла постепенно снижаться. Я хочу сказать, что стоимость электроэнергии в Европе не везде была сопоставима с той стоимостью, которая у нас сейчас.

Супрунюк О.О. голова м. Нетішина: Я хотів уточнити по поводу піску, бачу люди незадоволені. Суть в чому, є бюджет старого Кривина, який формується в основному за рахунок коштів від кар'єрів глиняного і піщаного. Є два кар'єри, які зараз не введені в експлуатацію, саме про них я сказав, що є проблеми з тим, що вони нелегально інколи працюють. Ми останній раз, два тижні назад, Вася Пундик викликав нас, ми склали протокол. І прохання до всіх, хто бачить, що нелегально працюють, викликайте поліцію або викликайте виконком. Будемо боротися.

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань: Дякую. Шановні учасники слухань. Ми з вами гарно попрацювали, вквалися в регламент, і поставили слушні запитання перед представниками «Енергоатому» і міським головою. Тому, ще пару заключних слів від представника Держатомрегулювання і ми зможемо наші слухання на цьому закрити.

Борис Столярчук, директор департаменту з питань безпеки ядерних установок ДІЯРУ: Дякую. Хто ще хоче задати запитання у письмовому вигляді, будь-ласка, ще деякий час будемо приймати.

Друге, всі ті запитання, у тому числі, що були сьогодні, протягом місяця будуть надруковані у нашому звіті, з ними можна буде ознайомитися.

Ну і, третє, відповіді звичайно.

Дякую всім, що прийняли участь. Заспокоює те, що в основному були питання соціально-побутового та фінансового характеру. Тобто, за безпеку атомної станції всі присутні впевнені, як я зрозумів. Ну а соцбит був і буде. Ще раз щиро дякую. Спасибі.

Шавлаков О. В. перший віце-президент – технічний директор ДП «НАЕК «Енергоатом»: Я прошу еще минуточку внимания. Уважаемые участники слушаний. Я считаю и полагаю вы меня поддержите, если я со своей стороны с одной стороны поблагодарю и представителей государственной инспекции ядерного регулирования, и государственного научно-технического центра ядерной радиационной безопасности, которые внесли огромный неоценимый вклад в нашу совместную работу по достижению этого результата. А также, представителей государственной ГС ЧАЭС, я видел Валерия Николаевича Новака здесь. Также огромный вклад был внесен в тот результат, который мы сегодня с вами все имеем. И конечно же всем представителям Хмельницкой атомной станции. Хочу отдельно сказать подрядчикам, вы знаете, какое тяжелое положение нашей задолженностью по оплате труда подрядчиков. Обещаю, что ближайшее время мы его выправим. По крайней мере, крайний срок мы поставили вторник. Так что прошу извинение перед этими задержками, но ситуация объективная такая, я хочу вам назвать две цифры, 400 млн. долги энергорынка за май месяц, и с нами еще не рассчитались за товарную продукцию в июне, июнь закончился, в размере 2,5 млрд грн. Ситуация тяжелая, очень тяжелая. Но тем не менее мы эту неделю будим копить средства на выплату заработной платы своим работникам, и работникам Хмельницкой атомной станции. Но во вторник я обещаю, мы как-то попытаемся решить эту ситуацию.

Я благодарю подрядчиков и работников Хмельницкой станции, и всех, может быть я кого-то забыл. Всем большое спасибо, что мы имеем тот результат, который у нас с сегодня есть.

Денисенко С. І. голова Громадської ради при ДІЯРУ, модератор проведення громадських слухань Всім дякую. До наступних зустрічей. До побачення.